

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด
อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

PERSONNEL'S PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT IN SCHOOL
ATTACHED TO ROI ET MUNICIPALITY IN MUANG ROI ET DISTRICT,
ROI ET PROVINCE

ดอกไม ไตรทรัพย์¹

DOKMAI TRAISAP

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด 2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด เพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 158 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยที่ .86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

ผลการศึกษา พบว่า 1. บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงาน 2. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: 1. การมีส่วนร่วม 2. การจัดการศึกษา 3. บุคลากร 4. โรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

ABSTRACT

Objectives of the research were: 1) to study personnel's participation in educational management at schools under supervision of RoiEt Municipality in Roi Et province's

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

Muang district, 2) to compare their participation in educational management to variables of their genders, ages and working experiences. The sampling group employed for this study comprised 158 personnel attached to the preceding municipality. The research instrument was five rating scale questionnaires. The statistics utilized for data analyses embraced frequencies, percentage, arithmetic mean, standard deviation and t-test.

Outcomes of the research summarized the following main findings : 1) Personnel's participation in educational management at Roi Et Municipality's schools was rated 'high' in the overall aspect. When taking into account of a single aspect, it revealed that the aspect with the highest mean was planning while the next two aspects with the lower means included resource allocation and evaluation; whereas the last aspect with the lowest mean was liaison. 2) The comparative results of their participation in educational management at its schools indicated that variables of the sampling groups' genders, ages and working experiences showed no significant differences in their participation in educational management at its schools.

Keywords: 1. Participation 2. Education Management 3. Personnel 4. School Attached to Roi Et Municipality

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีเป้าหมายที่สำคัญคือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เกิดองค์ความรู้ทางความคิด สามารถแก้ปัญหาและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยึดหลักการจัดการศึกษาในมาตรา 8 (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มาตรา 9 (1) และ (2) ให้การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษามีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่ การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กอปรกับมาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการ จัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนชุมชนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน และมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษา (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547 หน้า 6 – 26)

สำหรับหน่วยงานทางการศึกษาต้องระดมทรัพยากรบุคคลให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญของบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542 หน้า 28) อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาในอนาคต ต้องเป็นการจัดการศึกษาสำหรับ คนทั้งหมด (Education for All) และให้สังคมทั้งหมดเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for Education) การศึกษาไม่ใช่เรื่องของครู โรงเรียนหรือกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น แต่ทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (ประเวศ วะสี, 2539 หน้า 7-10 อ้างถึงใน กิ่งกาญจน์ ชมอินทร์, 2549 หน้า 2)

บุคลากรของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ด้วยมีหน้าที่ที่แตกต่างกัน จึงทำให้การให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาค่อนข้างจำกัดเพียงบางกลุ่ม จากที่กล่าวมา การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการจัดการศึกษาซึ่งเป็นเรื่องที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนดและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแม้ว่าการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐานจะเป็นหน้าที่รับผิดชอบของรัฐโดยตรงก็ตาม กลุ่มบุคคลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยเฉพาะบุคลากรควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา โดยให้การสนับสนุนและร่วมมือกับสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยเพราะผลสำเร็จของการเรียนการสอนไม่ได้ขึ้นอยู่กับสถานศึกษาเท่านั้นจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่าย ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544ข, หน้า 4-5)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจต้องการศึกษาเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดจำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผน 2) ด้านการจัดสรรทรัพยากร 3) ด้านการประสานงาน และ 4) ด้านการประเมินผล โดยหวังว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นพื้นฐานที่จะนำไปใช้ในการวางแผนจัดการศึกษาของสถานศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

3. สมมติฐานของการวิจัย

- 1) บุคลากรที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน
- 2) บุคลากรที่มีอายุต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน
- 3) บุคลากร ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ขอบเขตด้านประชากร ได้แก่ ได้แก่ บุคลากรโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 173 คน

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยมีขอบเขตของการวิจัยจำแนกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผน
- 2) ด้านการจัดสรรทรัพยากร
- 3) ด้านการประสานงาน
- 4) ด้านการประเมินผล

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสร้างการมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) ผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นสารสนเทศในการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

6. วิธีดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากร (Population) ได้แก่ บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 173 คน

6.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 158 คน ได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ เครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

6.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire) สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

6.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน คือ การทดสอบสมมติฐาน t-test (Independent) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – way ANOVA) หรือ (F-test)

7. ผลการวิจัย

7.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการประสานงาน ตามลำดับ

เมื่อแยกเป็นรายด้าน พบว่า มีผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1) ด้านการวางแผน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ร่วมวิเคราะห์และสรุปข้อมูลเพื่อกำหนดเป็นเป้าหมายและนโยบายของโรงเรียน รองลงมาคือ ร่วมกำหนดบทบาท หน้าที่และแนวทางปฏิบัติของบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาของโรงเรียนและข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ร่วมกำหนดวิธีการขั้นตอนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน

2) ด้านการจัดสรรทรัพยากร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ศึกษามอบหมายงานตามความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ให้กับบุคลากรทุกคน รองลงมา คือนิเทศ กำกับ ติดตามและควบคุมบุคลากรให้ปฏิบัติงานอย่างเต็มเวลา และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร ได้เข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนากับหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการประสานงาน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือพัฒนาบรรยากาศและสถานที่ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน รองลงมา คือจัดหาทุนและบริจาคทรัพย์สินสนับสนุนในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดงาน/กิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ของโรงเรียน

4) ด้านการประเมินผล พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือประเมินผลงานของครู อาจารย์ นักเรียน รองลงมาคือสร้างความภูมิใจในความสำเร็จในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ร่วมปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

7.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานที่ 1 บุคลากร ที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีเพศ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 2 บุคลากร ที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

สมมติฐานที่ 3 บุคลากร ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า บุคลากร ที่มีประสบการณ์การทำงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

8. อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย มีการนำผลการวิจัยที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผลเพิ่มเติมตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

8.1 ผลการวิจัย พบว่าบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการวางแผนรองลงมาคือ ด้านการจัดสรรทรัพยากร ด้านการประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการประสานงาน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้มีการวางแผนในการบริหารอย่างเป็นระบบ โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในหน่วยงาน ดังที่ ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์ (อ้างถึงใน วัชระ พินิตรรกุล 2541 :11) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “การมีส่วนร่วม คือการที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ตามจำเป็นอย่างมีศักดิ์ศรี ในฐานะสมาชิกของสังคมในการมีส่วนร่วมประชาชนได้พัฒนาความรู้และภูมิปัญญา ซึ่งแสดงออกมาในรูปการตัดสินใจในการกำหนดชีวิตของตนอย่างเป็นตัวของตัวเอง” ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ แปะพิ้วะ “ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2” พบว่า สภาพการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ด้านงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป ทั้ง 4 ด้าน มีสภาพการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์ ทวีนาท (2552) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านวิชาการ

8.2 ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับบุคลากรเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียม ดังที่ วิทยา วิริยพงศ์ (2548, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (participation) หมายถึง รูปแบบของความสัมพันธ์ของผูกพันร่วมกันของสมาชิกในองค์การในการประชุมปรึกษาหารือ เพื่อการตัดสินใจ และการควบคุมกำกับดูแลการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงาน ดังนั้นถึงแม้ว่าบุคลากรจะมีเพศ อายุและประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน แต่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรภรณ์ นันทวงศ์ (2556) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครลำปาง” พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน สังกัดเทศบาลนครลำปาง จำแนกตามสภาพทั่วไป พบว่า ผู้ปกครองที่มี เพศ อายุ อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกันและงานวิจัย ของ พิมพ์ ทวีนาท (2552) “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และประเภทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสถานศึกษาในภาพรวม รายด้านทุกด้าน และรายข้อทุกข้อ ไม่แตกต่างกัน

9. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและข้อค้นพบ (Fact Findings) จากการวิจัยและการอภิปรายผลแล้วสามารถสรุปผลโดยแบ่งเป็น 2 ระดับ ดังนี้

9.1 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

จากการวิจัย พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงควรคงสภาพไว้และดำเนินการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น ส่วนในด้านที่ 3 คือ ด้านการประสานงาน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้านนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะหาแนวทางพัฒนาด้านนี้ให้สูงยิ่งขึ้นต่อไป

9.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

จากผลการวิจัย “การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด” มีประเด็นที่ผู้วิจัย จะเสนอแนะให้ผู้ที่สนใจ จะวิจัยต่อยอดดังต่อไปนี้ จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย ดังนี้

- 1) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 2) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 3) ควรศึกษาปัญหาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านการประสานงาน ของบุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด

10. บรรณานุกรม

- ประเวศ วะสี. (2539), **ปฏิรูปการศึกษาจังหวัดเพื่อคนทั้งมวล**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสดุชต์ศรีสุฤษดิ์วงศ์, หน้า 7-10.
- วันพร จันทรเวโรจน์, (2543), **การมีส่วนร่วมของบุคคล**, กรุงเทพมหานคร : เจริญผล, หน้า19.
- วิโรจน์ สารรัตน์, (2549), **การบริหาร : หลักการ ทฤษฎี ประเด็นทางการศึกษาและบทวิเคราะห์องค์การทางการศึกษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ, หน้า 17.
- ศิริพงษ์ เสาภายน, (2548), **หลักการบริหารการศึกษา : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**, (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บুদ্ধพอยท์, หน้า 9.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง,(2542), **หลักการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 127.
- สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (2547), **การเรียนรู้บูรณาการ : ยุทธศาสตร์ครูปฏิรูป**. กรุงเทพมหานคร : อูษาการพิมพ์, หน้า21 – 22.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, (2544ข), **รายงานปฏิรูปการศึกษาไทย : การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : องค์การคุรุสภา, หน้า 4-5.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, (2547), **หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์พิมพ์ดีด, หน้า 6 – 26.
- หวน พิณรุฬณ์, (2550), **การบริหารการศึกษา : มีอาชีพ**. กรุงเทพมหานคร : พิณรุฬณ์การพิมพ์, หน้า 3.
- อัครินทร์พัฒน์, (2540), **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาชนบทในสภาพสังคมและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, หน้า 102.
- อนงค์ขำนุระการ, (2542), **ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกโครงการธนาคารผัก ในเขตดำเนินการของศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น**, หน้า 11.

ชนกานต์ แปงพีวะ. (2552), **ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2**, วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ทวีศิลป์ กุลนภาดล. (2547), **การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนชุมชนเพื่อการบูรณาการสู่การวางแผนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา**. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, หน้า 45.

พิมพ์ ทวีนาท. (2550), **การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธโยธา เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, หน้าบทคัดย่อ.

ภัทรภรณ์นันท์ทวงศ์ , (2556),**การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครลำปาง**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, หน้า บทคัดย่อ.

11. คำขอบคุณ

สารนิพนธ์นี้ สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะความอนุเคราะห์จากทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และคณาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่ให้คำแนะนำเป็นอย่างดีมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ดร.กฤษ ศรีสารคาม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.สัมฤทธิ์ แก้วสมบัติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบรวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด และเพื่อนครูทุกคน ในตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี